

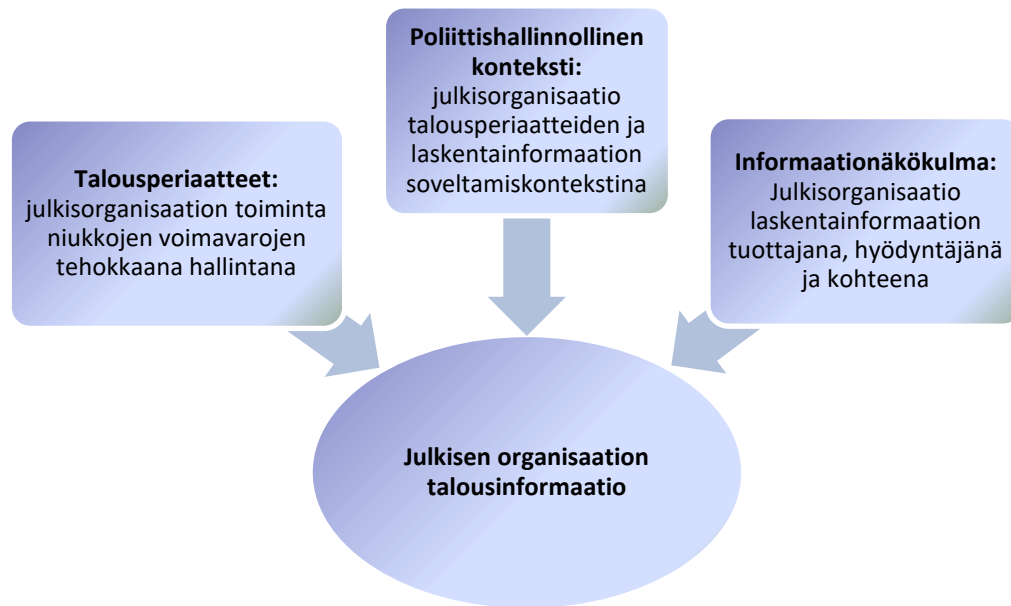
Hallinnon rakenteet ja käytettävissä oleva tieto

Sote-tietojohdamisesta hallinnon tutkimuksen silmälasein

Alustuksen sisältö

1. Julkisen talouden niukkojen resurssien asettama vaade tuloksellisuuden kehittämiseksi.
2. Hallinnan ja (tieto)johtamisen peruskysymykset.
3. Sote-tietojohdamisesta hallinnon tutkimuksen silmälasein.

Julkisen talousjohtamisen osa-alueet

"Julkisessa taloudessa on kyse siitä prosessista, jolla julkisen hallinnon demokraattisessa päätöksentekoprosessissa määritellyjä resursseja kerätään ja kohdennetaan kansalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi, sekä tehokkuudesta, jolla tätä prosessia organisoidaan ja johdetaan" (Virtanen & Vakkuri 2016, 10)

Taloudellisen toiminnan kaksi osaa

Reaalitalous (toiminta) ja rahatalous (talous)

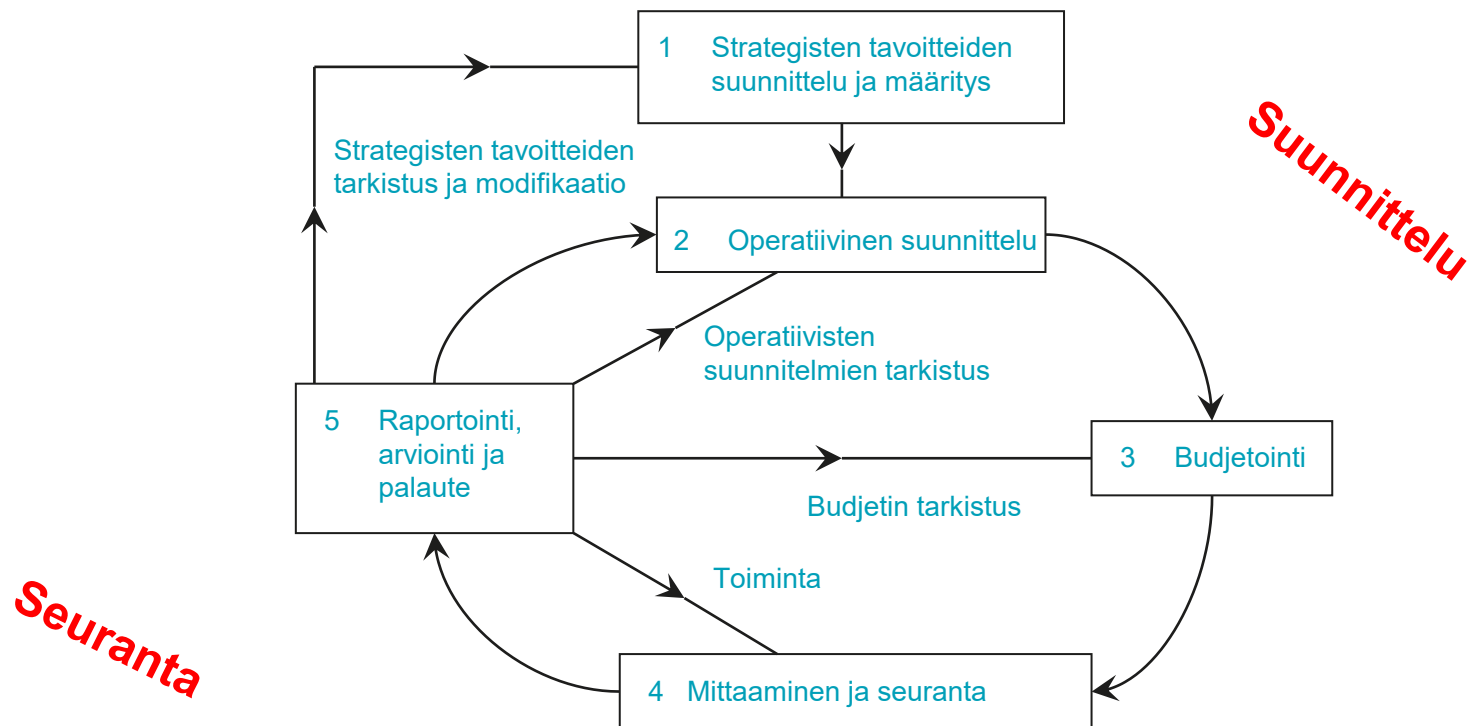

By hikingArtist.com

Reaaliprosessi: tuotannontekijöiden hankkiminen, hyödykkeiden tuottaminen ja käyttöön luovuttaminen

Rahaprosessi: vaihdannasta syntyvä maksuvälineiden virta

Julkisen talousjohtamisen syklimalli

Hallinnan ja (tieto)johtamisen peruskysymykset

1. Miten tarkasteltavan kokonaisuuden tuloksellisuus määrittyy?
2. Miten edellisen pohdinnan tuloksena havaittuja asioita ja tekijöitä voidaan johtaa?
3. Mitä dataa, informaatiota tai tietoa johtaminen edellyttää?
4. Mitä ko. ”tiedolla” tehdään tai tulisi tehdä, jotta tuloksellisuus paranisi?

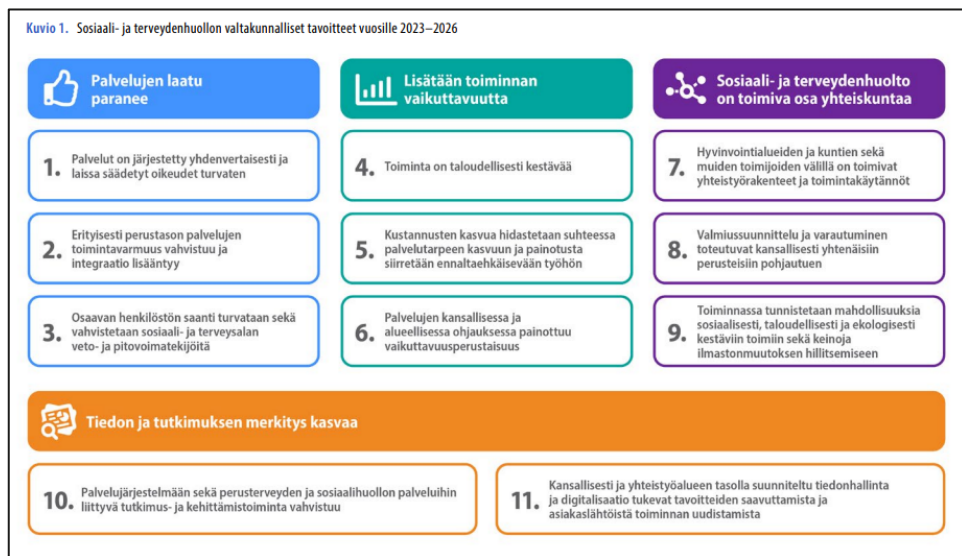

Kansallista tavoiteasetantaa

Arvioinnin ja mittaamisen lähtökohta

Lataa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-763-8>

Lataa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5427-4>

Julkisen sektorin tiedolla johtamisen monet intressit

Toiminnan ja talouden suunnittelu keskiössä

Taloudellinen
kestävyys ja
kontrolli.

Palvelu-
integraatio,
osallisuus,
vaikuttavuus.

Tutkimus- ja
innovaatio-
toiminta.

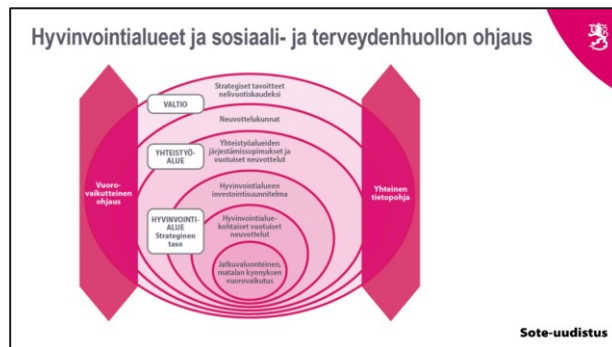
Turvallinen ja
kriisinkestävä
Suomi.

Julkisella sektorilla tiedon muodostumista, keruuta ja käyttöä ohjaavat erilaiset institutionaaliset voimat.

Tiedolla ohjaamisen ja johtamisen hallintotieteellinen kehys

”Hallintotieteen keskeisiä tehtäviä on tutkia organisaatioiden rakenteita. Millaiset rakenteet ovat eri organisaatioiden perustehtävien kannalta tehokkaimpia, sekä millä tavoin organisaatioita hallinnoidaan ja johdetaan, jos halutaan, että asiakkaat, kansalaiset ja organisaation työntekijät ovat tyytyväisiä ja että palvelut ja tuotteet ovat laadukkaita?”

Vartola, J. (2009). Byrokrazia modernin hallinnan muotona. Teoksessa Karppi Ilari & Sinervo Lotta-Maria (toim.) *Governance: uuden hallintatavan jäsentyminen*. Tampere: Tampereen yliopisto. 13-43

”Tiedolla ohjaaminen”

”Tiedolla johtaminen”

Tiedon tuottaminen

Tuloksellisuuden arviointi ja mittaaminen

30 §

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arviot

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos laatii vuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan asiantuntija-arvion valtakunnallisesti, sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueittain ja hyvinvointialueittain. Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan väestön hyvinvoinnin ja terveyden tilaa väestöryhmittäin, sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeen, saatavuuden, laadun, vaikuttavuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumusta ja arvioitua tulevaa kehitystä, asiakkaiden palvelujen yhteensovittamisen toteutumista, sosiaali- ja terveydenhuollon investointien tarvetta ja vaikutuksia sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia, niiden kehitystä ja tuottavuutta. Lisäksi niissä arvioidaan toimenpiteitä, joiden toteuttaminen hyvinvointialueella on kustannusten hallinnan kannalta tai muutoin välttämätöntä, jotta sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeenmu-

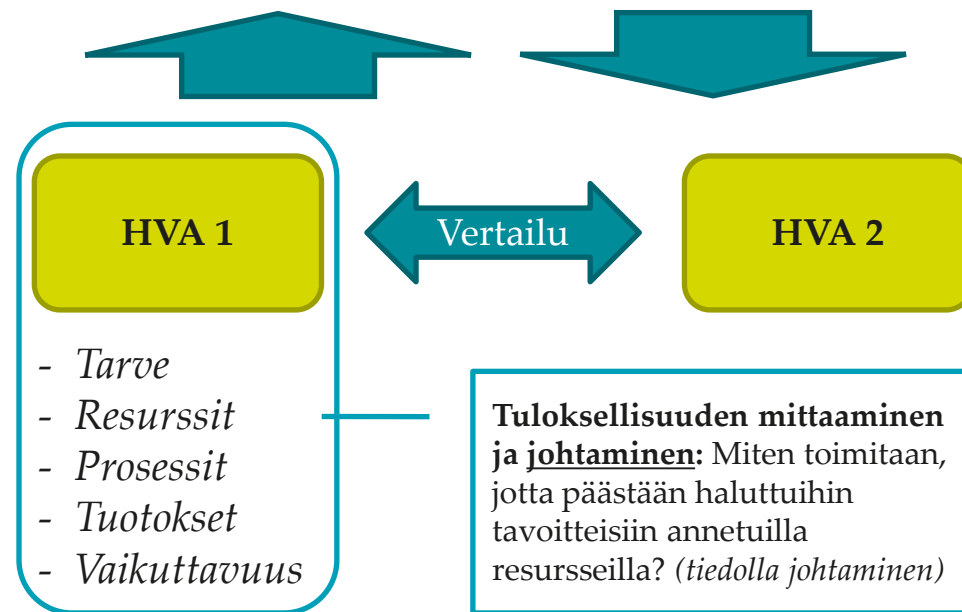
29 §

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon seuranta ja arviointivelvollisuus

Hyvinvointialueen on seurattava alueensa väestön hyvinvointia ja terveyttä väestöryhmittäin, järjestämänsä sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetta, saatavuutta, laatua, vaikuttavuutta ja yhdenvertaisuutta, asiakkaiden palvelujen yhteensovittamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia ja tuottavuutta. Hyvinvointialueen on verrattava tätä tietoa vastaavaan muita hyvinvointialueita koskevaan tietoon. Hyvinvointialueen on hyödynnettävä edellä mainittua tietoa järjestämisvastuullaan olevan sosiaali- ja terveydenhuollon tietojohdattamisessa toiminnan, tuotannon ja talouden ohjauksen, johtamisen ja päätöksenteon tukena.

Hyvinvointialueen on laadittava 1 momentissa tarkoitetun tiedon perusteella vuosittain selvitys hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ja hyvinvointialueen talouden tilasta. Selvityksessä on kuvattava ja arvioitava, miten 22 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet sekä sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön 24 §:ssä tarkoitetuissa vuosittaisissa neuvotteluissa mahdollisesti antamat toimenpide-suositukset on

Tuloksellisuuden arviointi: Onko tehty niin kuin on sovittu? Tarvittavat suunnanmuutokset? (*tiedolla ohjaaminen*)

Indikaattorien kielellä Ohjaus, arviointi, vertailu ja tiedolla johtaminen

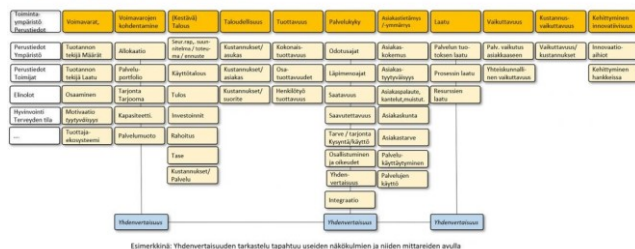
Kuva-mittaristo

Tuotannossa olevat mittarit tehtäväkokonaisuuksittain - osuus ja lukumäärä

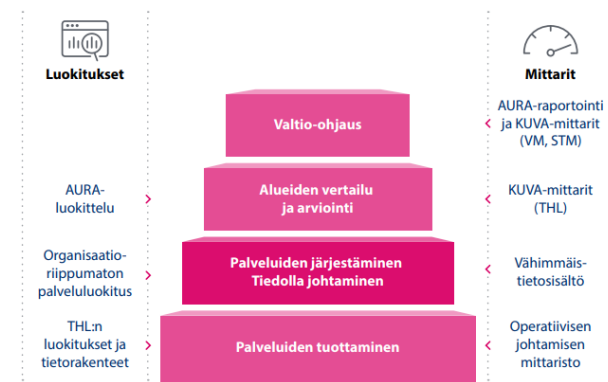

Sote-järjestämisen tietomalli

Palvelujen järjestäjän kokonaisnäkömä ja tuloksellisuuden tietotarpeet – Sote-järjestämisen tietomalli

SOTE-JÄRJESTELMÄN RAPORTOINTITASOT

Vähimmäistietosisällön valmistelu palvelee erityisesti Sote- palvelujen järjestäjän tietotarpeita

”KUVA-mittariston sisältöä yhteensovitetään Virta-hankkeessa määriteltävän vähimmäistietosisällön kanssa Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021) 29 §:n määrittelemällä tavalla.

Vähimmäistietosisältöä kehitetään hyvinvointialueiden oman tietojohdamisen tarpeisiin. Tavoitteena on, että KUVA-mittaristo ja hyvinvointialueiden vähimmäistietosisällön perusteella kerättävät tiedot ovat keskenään yhteensopivia ja toisiaan täydentäviä.” (KUVA-mittaristo – THL)

Yhteenveto

1. Tavoiteasetanta määrittää johtamisen tietopohjan läpi palvelujärjestelmän.
2. Tiedolla on erilaisia käyttötarkoituksia hallinnon eri tasoilla ja sektoreilla (professiot).
3. Tietotarpeet määrittävät ja ohjaavat koko tiedonhallinnan prosessia.
4. Toiminnan ja talouden yhteensovittaminen yhteisenä haasteena.
5. Tiedolla johtaminen ei ole vain irrallinen ”temppeu” vaan tapa katsoa, ymmärtää ja johtaa kulloinkin tarkastelun kohteena olevaa toimintaa.

Laihonen, H. Hannula, M., Helander, N., Ilvonen, I., Jussila, J., Kukko, M., Kärkkäinen, H., Lönnqvist, A., Myllärniemi, J., Pekkola, S., Virtanen, P., Vuori, V. and Yliiniemi, T. (2013) [Tietojohtaminen](#). Juvenes Print. Tampere

Kiitos!

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

uef.fi